

Nisan 2021

AÇIK BANKACILIK

(Open Banking)

(Bu makale 26 Nisan 2021 tarihinde Av. Umut Kolcuoğlu'nun Dünya Gazetesi'ndeki Hukuk Notları başlıklı köşesinde yayımlanmıştır.)

Dijitalleşme çağı ile birlikte her sektör, faaliyetlerini dijital platformlar üzerinden yürütebilmek ve geliştirebilmek için birçok adım atıyor. "Açık bankacılık" bu anlamda bankacılık sektöründeki dijitalleşme adımlarından biri olarak karşımıza çıkıyor. Genel olarak, açık bankacılık birçok temel bankacılık işleminin hızlı ve güvenilir bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için müşterilere ve bu sektörde faaliyet gösteren kuruluşlara teknolojik çözümler sunuyor. Açık bankacılık uygulamalarına ilişkin bu ilk yazımızda, açık bankacılık kavramını ve bu uygulamaların sektöre ne gibi yenilikler getireceğini genel hatlarıyla ele alacağız.

Öncelikle, açık bankacılık sisteminin temelini API'lerin (uygulama geliştirme ara yüzü olarak adlandırılan ve üçüncü kişilerin verilere erişimine izin veren sistemler) oluşturduğunu söyleyebiliriz. API'ler sayesinde, sektörde hizmet veren banka ve finansal kuruluşlar hem kendi aralarında hem de yetkili üçüncü kişiler ile veri alışverişi yapabiliyorlar. Böylece, bu mekanizma müşteri için gerekli verilerin toplanmasını sağlayarak müşteriye sunulacak yeni bir arayüz veya ürün oluşturulması için kullanılabilir. Örneğin, birden çok banka veya finansal kuruluş ile çalışan bir müşterinin söz konusu kuruluşlarda bulunan bilgilerine ulaşabilmesi ve bu kuruluşlar nezdinde gerçekleştireceği işlemleri güvenilir ve hızlı bir şekilde tek bir uygulama ile gerçekleştirebilmesi bu sistem ile mümkün hale geliyor.

API'lerde toplanan geçmiş verilerin analiz edilmesi suretiyle, müşterilerin bankacılık işlemleri çerçevesindeki alışkanlıkları ve eğilimleri tespit edilebiliyor. Böylece, söz konusu müşteriye özel tekliflerin sunulabilmesi ve piyasada müşterinin ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanan yeni bankacılık ürünlerinin aktif hale getirilmesi mümkün olabiliyor. Diğer yandan, açık bankacılık düzenlemeleri, müşterilerin onayı ile verilerinin banka niteliğinde olmayan ödeme kuruluşları gibi finansal teknoloji sektöründe faaliyet gösteren üçüncü kişi hizmet sağlayıcılar ile paylaşılmasını mümkün kılıyor. Bu sebeple, veri analizinin yapılması ve müşteriye yeni hizmet ve ürünlerin sunulmasında, sadece banka ve finansal kuruluşların değil "fintech" sektöründe faaliyet gösteren üçüncü kişi hizmet sağlayıcıların da önümüzdeki dönemde önemli bir rol alacağını söyleyebiliriz.

Açık bankacılık uygulamalarının, çağımızın dijitalleşme eğilimi ile geleneksel bankacılık anlayışını değiştireceği söylenebilir. Müşterilerin, geleneksel bankacılık faaliyetlerini şube, ATM, çağrı merkezi veya internet bankacılığı üzerinden yerine getirmesi bazı durumlarda müşterilerin beklentilerini karşılamayabiliyor. Özellikle, piyasadaki bankacılık işlemlerinin daha kolay, hızlı ve güvenilir bir şekilde gerçekleştirilmesine ilişkin beklenti, açık bankacılık uygulamalarının yaygınlaşmasında önemli rol oynuyor. Bankaların onay ve doğrulama sistemleri ile mümkün hale gelebilen bu veri

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

paylaşmaları, müşterilerin internet üzerinden gerçekleştirdiği işlem, yatırım, alışveriş ve diğer faaliyetleri önemli bir şekilde hızlandırıyor ve kolaylaştırıyor.

Tüm bu gelişmeler ışığında, bankalar ve finansal kuruluşlar yavaş yavaş açık bankacılık uygulamalarını benimserken, bu uygulamaları hayata geçirmek amacıyla üçüncü kişi taraflardan API hizmetleri de almaya başladılar. Bununla birlikte, bankaların ve finansal kuruluşların bazı çekinceleri mevcut. Özellikle, üçüncü kişilerin sunduğu API hizmetlerinin bankaların veri güvenliği yükümlülüklerine etkisi, bankaları ve finansal kuruluşları kaygılandıran nedenler arasında yer alıyor. Açık bankacılık işlemlerinde veri güvenliğinin sağlanamaması müşterilerin bankalara ve finansal kuruluşlara olan güveninin sarsılmasına neden olabileceğinden, bankalar ve finansal kuruluşlar bu konuda gerekli önlemlerin alınmasını bekliyor.

Bir sonraki yazımızda, açık bankacılık çerçevesinde Türkiye’de ve dünyada getirilen yasal düzenlemeler ve bu düzenlemeler ışığında kişisel verilerin gizliliği konularını ele alacağız.

İLETİŐİM

Av. Umut Kolcuoğlu

ukolcuoglu@kolcuoglu.av.tr